

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Bacsek GyörgyÜgyvédi Iroda (**felperesi képviselő címe**) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek, a Dr. Fodor ÁkosÜgyvédi Iroda (**alperesi képviselő címe**) által képviselt **alperes neve** (**alperes címe**) alperes ellen, egyezség érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében - amelybe a felperes pernyertességének előmozdítása végett **xy (xy címe)** és **xyz (xyz címe)** beavatkoztak - a Fővárosi Törvényszék 2012. október 9. napján kelt, 21.G.40.952/2011/38. számú ítélete ellen, a felperes által előterjesztett fellebbezése folytán, a 2014. január 15. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 300.000 (Háromszázezer) forint + áfa másodfokú perköltséget.

Ezen ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

A perben nem álló **Z. Kft.** mint hitelező a felperes ellen 2008. június 16. napján felszámolási eljárás lefolytatása iránt kezdeményezett nemperes eljárást a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság (jelenleg: Győri Törvényszék) előtt.

A bíróság a 2008. június 18. napján kelt végzésével a felperest értesítette a hitelező kérelméről.

A Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság 2010. február 5. napján kelt, 15. sorszám alatti végzésével a felperes felszámolását elrendelte, felszámolóként az alperest jelölte ki.

A felperesi gazdasági társaság ügyvezetője (beavatkozó) a 2010. március 17. napján kelt levelében tájékoztatta a felszámolást lefolytató bíróságot, hogy elkészítette a felszámolás alá került felperes „cash-flow” tervét, ütemtervét, valamint működési tervét, melyet a felszámoló rendelkezésére bocsátott.

A felszámolást lefolytató bíróság 2010. március 31. napjára meghallgatást tűzött ki, melyen az adós és a hitelezők a felszámolási eljárás megszüntetése céljából

egyezséget kötöttek. A felszámolói munkadíj 10.000.000 forint összegben lett meghatározva.

A felperes kereseti kérelmében elsődlegesen a Ptk. 200. § (2) bekezdésére hivatkozással indítványozta a megkötött felszámolási egyezség felszámolói díjra vonatkozó rendelkezése semmisségének megállapítását. Kifejtett álláspontja szerint a szerződéses szabadság nem korlátlan, a Pp. 148. § (2) bekezdése alapján az egyezség akkor hagyható jóvá, ha a jogszabályoknak megfelel. A jóerkölcs polgári jogi értelemben a társadalom értékitéletét fejezi ki. A Cstv. 59. § (1), a Pp. 148. § (2) és Ptk. 200. § (2) bekezdésének egybevetéséből következik, hogy az I. rendű alperes javára megállapított 10.000.000 forint összegű felszámolói díj az általánosan elfogadott erkölcsi normákat sérti, annak követelményével ellentétes, így a társadalmi megítélés szerint tisztességtelen, következésképpen a felszámolói díjat megállapító rendelkezés semmis és a Ptk. 237. § (1) bekezdés alapján a szerződéskötés előtt fennálló helyzet állítandó vissza. Erre figyelemmel az alperes a felszámolói díj cím átvett 10.000.000 forint visszafizetésére kötelezését indítványozta.

A felperes másodlagos keresete szerint: a megállapított és utóbb megfizetett felszámolói díj a Ptk. 201. § (1) bekezdése alapján a szolgáltatás (felszámolói munka, tevékenység) és az ellenszolgáltatás (felszámolói díj) közötti feltűnően nagy értékkülönbség miatt a bíróság végzésével jóváhagyott egyezség felszámolói díjat tartalmazó része érvénytelen, hiszen a felszámolóbiztos nem tett eleget a Cstv. előírásainak, érdemi tevékenységet a felszámoló nem folytatott. Ennek kiküszöbölése céljából 9.700.000 forint megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

Az alperes ellenkérelme a felperes keresetének elutasítására irányult.

Érdemi védekezésének lényege szerint az egyezség felszámolói díjra vonatkozó, felperes által támadott része nem a kötelmi jogi szabályok alapján bírálható el, hiszen az nem szerződéses viszony, így reá a Ptk. 200. § (2), illetőleg a Ptk. 201. § (1) bekezdése sem alkalmazható. Hangsúlyozta, hogy a felperes és az alperesek között nem jött létre egyezség.

A Cstv. 41. § (1) bekezdése a felszámolási egyezségben részt vevők személyi körét a hitelezők és az adós személyében határozza meg, az alperes ugyanakkor nem hitelezője, hanem felszámolója volt az adós társaságnak.

A Cstv. 59. § (1) bekezdésének felhívása kapcsán arra utalt, hogy az egyezség esetén a felszámoló díja az egyezség körébe vonható vagyon értékének 5%-a, de legalább 300.000 forint, a felszámolói díj az idézett jogszabályhely alapján sem konszenzustól, sem bírói mérlegeléstől nem függ, az a jogszabály szerinti mértékben került meghatározásra.

Az elsőfokú bíróság 2012. október 9. napján meghozott, 38. sorszámu ítéletében a keresetet elutasította és kötelezte a felperest az alperes javára 635.000 forint perköltség megfizetésére.

Ítéletének indokolásában ismertette a felszámolási eljárás releváns mozzanatait. Rögzítette, hogy az egyezség körébe vonható vagyon értéke a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság előtt 247.986.000 forintban került megállapításra.

Az elutasító döntése során felhívta a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló, 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 41. § (1) bekezdését, továbbá az 59. § (1) és 57. § (3) bekezdését.

Rögzítette, hogy a Cstv. 59. § (1) bekezdése szerint a felszámoló díjának összege a felszámolás során az eladott vagyontárgyak bevétele és a befolyt - felszámolás kezdő időpontja előtt keletkezett - követelések pénzbevételének együttes összege 5%-a, külön hivatkozott arra, hogy az egyezség esetén a felszámoló díja az egyezség körébe vonható vagyon értékének 5%-a, de legalább 300.000 forint.

A Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság **Fpk.** ... számú végzésében a felszámoló díját a jogszabályi rendelkezés alapján állapította meg bruttó 10.000.000 forintban. Hangsúlyozta, hogy a felperes (volt adós gazdálkodó szervezet) és az alperes mint felszámoló szervezet között nem jött létre polgári jogi jogviszony, így a felperes a jogerőre emelkedett végzés felszámoló munkadíjának megállapítására vonatkozó részének részbeni érvénytelenségének megállapítása iránt sem terjeszthet elő alappal keresetet.

A felperes a felszámoló állított intézkedésével, illetőleg mulasztásával összefüggésben nem terjesztett elő a felszámolási eljárás során kifogást.

Az elsőfokú bíróság a felperes kereseti kérelmére tekintettel azt vizsgálta, hogy a felszámolói díjmegállapító rendelkezés az egyezség része-e, amennyiben igen, az a jóerkölcsbe ütközés, avagy feltűnő értékkülönbség alapján érvénytelennek minősül-e.

A felperes további bizonyítási indítványait mint szükségtelen elutasította.

A perköltségről a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján határozott.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben az első fokú határozat megváltoztatásával elsődlegesen a Ptk. 200. § (2) bekezdése alapján kérte a **Fpk.** ... szám alatti végzés felszámoló munkadíját megállapító rendelkezése semmisségének megállapítását és 10.000.000 forint, valamint annak késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest;

másodlagosan a fenti végzés felszámolói munkadíjra vonatkozó rendelkezésének a Ptk. 201. § (1) és (2) bekezdése alapján történő érvénytelenségének megállapítását indítványozta, egyben kérte az alperest 9.700.000 forint főkövetelés és ezen összeg késedelmi kamatának megfizetésére;

harmadlagosan az ítélet megváltoztatásával az alperest kártérítés címén 10.000.000 forint és ennek 2010. március 31. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamatának megfizetésére kérte kötelezni.

A perköltség körében önálló fellebbezést is előterjesztett, és abban az alperesi képviselő javára megítélt ügyvédi munkadíj összegének leszállítását indítványozta.

A fellebbezési hivatkozás szerint ugyan nem vitatható, hogy a Cstv. 59. §-a meghatározza a felszámolónak járó munkadíj összegét, azonban annak megállapításkor figyelembe kell venni a társadalom általános értékítéletét, a magánautonómiának a társadalmi közmegegyezés által meghatározott korlátait,

továbbá az általánosan elvárható magatartási zsinórmértékét. Hangsúlyozta, hogy a 2012. június 28. napján tartott első fokú tárgyaláson maga az alperes is elismerte, hogy a felszámolónak nem is kellett effektív intézkedést tennie, hiszen az egyezségi tárgyalásra szóló idézést már 2010. március 26-án megkapta.

A fellebbezési érvelés szerint az elsőfokú bíróság jogszabálysértő módon hagyta figyelmen kívül azon bizonyítékokat, amelyek alapján megállapítható annak ténye, hogy az alperes érdemi tevékenységet nem végzett, így a felszámolói díj vonatkozásban az eredeti állapot helyreállításának lenne helye.

Az elsőfokú bíróságnak az alperes tényleges tevékenysége alapján kellett volna megállapítania, hogy milyen összegű felszámolói díj formájában indokolt a munka ellentételezése. A Cstv. 59. §-ának helyes értelmezése szerint - a kapcsolódó Kommentár alapján - nem volt elzárva a bíróság attól, hogy a felszámoló díját a jogszabályban meghatározott százalékos mértékhez képest alacsonyabb összegben határozza meg.

A fellebbezési érvelés szerint az alperes részére megállapított felszámolói díj nem felel meg az anyagi jogszabályoknak és nincs arányban a ténylegesen elvégzett munkával, ezt az alperesi képviselő 2012. június 28-i nyilatkozata alátámasztja, és így az elvégzett munka és a megállapított díj mértéke sérti a társadalom általános értékítéletét.

A fellebbezési hivatkozás szerint az elsőfokú bíróság tévedett akkor is, amikor megállapította, hogy a felperesnek kizárólag érvénytelenségi jogcímen volt előterjesztett keresete, hiszen 2012. február 24. napján kelt beadványában a felperes már kártérítési igényét előterjesztette az alperessel szemben, az elsőfokú bíróság azonban nem tett eleget a Pp. 221. § (1) bekezdésében foglalt indokolási kötelezettségének, amikor nem adott számot arról, hogy a felperes kártérítési igényét miként bírálta el, illetőleg a bizonyítási indítványokat mi okból utasította el.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult; felhívta a Cstv. 41. §-át és 59. § (1) bekezdését. Hivatkozott az irányadó ítélkezési gyakorlatra, ennek keretében - többek között - a Fővárosi Ítéltábla több eseti döntését hívta fel, továbbá kivonatossan ismertette az elsőfokú eljárás során már kifejtett jogi álláspontját.

A fellebbezés nem alapos.

I.

A jelen eljárásra irányadó - 2009. szeptember 1-je előtt hatályos - Cstv. 41. § (1) bekezdése szerint a felszámolást elrendelő végzés közzétételét követő 40 nap eltelte után, a felszámolási zárómérleg benyújtásáig a hitelezők és az adós között bármikor helye van egyezségnek.

A felszámolási eljárás során kötött egyezség a felszámolási eljárás adós gazdálkodó szervezet megszűnése nélküli sajátos, az adós és a hitelezők konszenzusán alapuló megszüntetési módja.

A törvény szövegéből következően az egyezséget kötő - lényegében szerződő - felek az adós és a Cstv. 57. § (1) bekezdés a)-c) pontjában felsorolt követelések jogosultjainak kivételével a hitelezők.

A felszámolási eljárásban kötött egyezséget jóváhagyó végzés ítéleti hatályú határoznak minősül.

A Cstv. 45. § (1) bekezdése határozza meg az egyezés következményét (a gazdálkodó szervezet fizetéseképtelenségének megszűnése), továbbá a jóváhagyhatóság feltételét (az egyezésnek meg kell felelnie a jogszabályoknak). A 45. § utal még a 60. § (2), (3) bekezdésére, amely a bíróság eljárási kötelezettségeit határozza meg a jóváhagyás esetén.

Ennek megfelelően, ha a bíróság a felek egyezségét jóváhagyja, a Cstv. 60. § (2) bekezdése szerint döntenie kell többek között a felszámoló díjazásáról is.

A Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság előtt, **Fpk.** .. számon folyamatba tett felszámolási eljárás során a 22. sorszámú jegyzőkönyvben rögzítetten a felek a Cstv. 41. § (1) bekezdése szerinti egyezséget kötöttek.

A felszámoló és az adós az eljárás során nem kötött - a jogszabályhely szerint nem is köthetett - egyezséget, mindösszesen a bíróság - a már felhívott jogszabályhelynek megfelelően - az egyezséget jóváhagyó végzésében döntött a felszámoló díjazásáról.

A 2010. március 31. napján felvett jegyzőkönyvből megállapíthatóan a felszámoló munkadíját megállapító bírói döntés ellen a meghallgatáson jelen levők fellebbezést terjeszthettek elő, azonban jogorvoslati jogosultságukkal nem éltek, ellenkezőleg, valamennyien a kihirdetett végzést tudomásul vették.

A bíróság döntése elleni jogorvoslati forma - ahogyan azt a -III. sorszámú végzéshez kapcsolódó jogorvoslati záradék helyesen tartalmazza - a fellebbezés.

A bíróság határozata ellen elmulasztott fellebbezést a fél utóbb semmisségére hivatkozással nem pótolhatja kötelmi, avagy kötelmi jellegű jogviszony hiányában.

Az eljárásra irányadó Cstv. 59. § (1) bekezdése értelmében az egyezés esetén a felszámoló díjazásának alapja az egyezés körébe vonható vagyon mértéke, melyhez kapcsolódóan a felszámolói díj 12.399.300 forint volt, melyet a felszámoló utóbb, alacsonyabb összegben jelölt meg, a jegyzőkönyv 3. oldal 4. bekezdésében rögzítetten 8.000.000 forint + áfa összegben.

Nem volt elzárva az adós attól, hogy amennyiben a felszámoló nyilatkozatán túl is sérelmesnek tartja a díjazást (ahogy a jegyzőkönyv szerint a felszámoló díjmérséklésre vonatkozó nyilatkozata előtt előadta), úgy jogorvoslati kérelemmel, fellebbezéssel éljen az erre vonatkozó döntés ellen.

II.

A felperes további, a kártérítés jogcímén előterjesztett kereseti kérelmének elbírálatlanságával összefüggő fellebbezési hivatkozása sem alapos.

A felperes 2012. február 24. napján kelt, az elsőfokú bírósághoz 2012. február 29. napján érkezett, 26. sorszámú beadványának 3. oldal 1. bekezdésében - vastagon szedve - a Ptk. 339. § (1) bekezdésére utalt.

Az ezt követő 33. sorszámú jegyzőkönyvben rögzített érdemi tárgyaláson a jegyzőkönyv 2. oldal 1. bekezdésében akként nyilatkozott: „A felperes keresete változatlan. A felperes két érvénytelenségi okból kifolyólag, jóerkölcsbe ütközés címén, valamint feltűnően nagy értékkülönbség címén támadja a perbeli egyezséget.” További (kártérítési) kereseti kérelem sem szóban, sem írásban nem került előadásra a felperes részéről.

A felperes nem terjesztett elő az alperes ellen kártérítés jogcímén határozott kereseti kérelmet, önmagában egy jogszabályhely peres fél általi megemlítése nem minősül elbírálendő kereseti kérelemnek.

III.

Az elsőfokú bíróság a pernyertes alperes ügyvédi munkadíj formájában felmerült költségének összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló, 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) pontja alapján határozta meg.

A polgári perben, az elsőfokú bírósági eljárásban, az ítéletben felhívott jogszabályhely alapján az ügyvéd munkadíjának a pereszes felet terhelő összege 10.000.000 forintot meg nem haladó pertárgyérték esetén a pertárgyérték 5%-a, de legalább 10.000 forint.

A felperes által kezdeményezett polgári peres eljárásban a perérték 10.000.000 forint volt.

A pertárgyérték 5%-a 500.000 forint, ugyanakkor a felhívott IM rendelet 4/A. §-a szerint az ügyvédi díj 3. §-ban meghatározott összege a tevékenység ellenértékét terhelő általános forgalmi adó összegét nem tartalmazza; azt a díj összegén, mint adóalapon felül kell - a külön jogszabály rendelkezései szerint - felszámítani.

A jelenleg hatályos általános forgalmi adószabályok szerint az áfa összege 27%, a felhívott jogszabályhelyek egybevetése alapján a perérték 5%-át kitevő, áfával növelt összegű ügyvédi munkadíj meghatározása helyes volt.

Az elsőfokú eljárás során a pernyertes alperest képviselő ügyvéd tevékenységével összefüggésben a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (6) bekezdése alkalmazásának nem volt helye, a jogszabály szerint megállapított ügyvédi munkadíj mérséklésére a kifejtett képviseleti tevékenység módja, köre és a per nehézségi foka nem adott alapot.

Az elsőfokú bíróság a jogvita elbírálásához szükséges kellő mélységig a tényállást feltárta, abból a jogszabályoknak megfelelő következtetésre jutott, ezért az ítéletét a Fővárosi Ítéltábla - a fellebbezés tükrében szükséges kiegészítéssel - a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A Pp. 78. § (1) bekezdése alapján az eredménytelenül fellebbező felperest kötelezte a pernyertes alperes ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perkötségének megfizetésére.

Az ítéltábla az ügyvédi munkadíj összegét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdésében és a 4/A. § (1) bekezdésében foglaltak figyelembevételével határozta meg.

Budapest, 2014. január 15.

Pálné dr. Mikola Júlia s.k.
a tanács elnöke

dr. Senyei György s.k.. Vuleta Csaba s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül:
(Szénási Rita)